

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 60.

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, MARCH 12th, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Znamenit zdravnik pravi, da je človek žrtev lastne civilizacije

Atlanta, Georgia, 11. marca. Eden najbolj učenih in priznanih zdravnikov na celem svetu, dr. George W. Crile, vodja znamenite Lakeside bolnice v Clevelandu, se je izjavil danes pred zborovanjem zdravnikov iz južnih držav, da veliki misleci, znanstveniki in voditelji velikih podjetij so bolj podvrženi boleznim kot pa drugi ljudje. Dr. Crile je izjavil, da so živali v veliki prednosti pred človekom, kar se tiče pogleda, vohanja, moči, urnosti. Toda v višjih organih ljudje daleko nadkriljujejo živali. In v razvitju teh organov teži skrivnost človeške superiornosti. Dr. Crile je označil višje organe človeškega telesa gospodujoči del vsega kinetičnega sistema, in baš to je napotilo človeka, da vedno stremi višje, po popolnosti. Raditega je resnično, da naši voditelji in naši največji misleci iz vzroka, ker njih nižji organi pospešujejo večjo aktivnost radi preveč razvitih višjih organov, so podvrženi večjemu pritisku krvi in vsakovrstnim drugim boleznim. Ali na kratko povedano: človek je žrtev svoje lastne civilizacije. To ne prestopa premišljevanje, ta sila v človeškem telesu, ki ne miruje umstveno, polagoma poruši ves telesni sistem človeškega mehanizma. Če pa mislecev ne bi imeli, tedaj svet sploh ne bi napredoval. Toda misleci so žrtve človeške civilizacije, se je izjavil dr. Crile.

Gorje zastavi

V torek je vladal pravi blizard v Clevelandu. Pa so na novem postopju okrajnih zaporov vseeno razobesili ameriško zastavo. Veter jo je zgrabil, neusmiljeno vihtel semintja ter grozil, da jo vrže ob tla. Šerif Sulzmann je prihitel na lice mesta, 49 njegovih pomočnikov, oddelek policije in stotine pasantov v bližini. Kaj bo z zastavo! Vrag jo bo vzel! In so poklicali požarno brambo. Pet ogromnih voz je pridrdralo na lice mesta. Pogumni ognjegašci so splezali na streho, z velikim naporom rešili zastavo in jo spravili navzdol, kar pri takem vremenu ni bila malenkostna stvar. In po končanem delu se je načelnik ognjegašev obrnil proti pomočnim šerifom in dejal: "Vi, da ste šerifi! Saj nimate niti toliko pameti, da v tako slabem vremenu se zastava ne more izobešati. Vi bi morali biti deportirani!" Molče so se umaknili pomožni šerifi, in ravno tako požarna bramba!

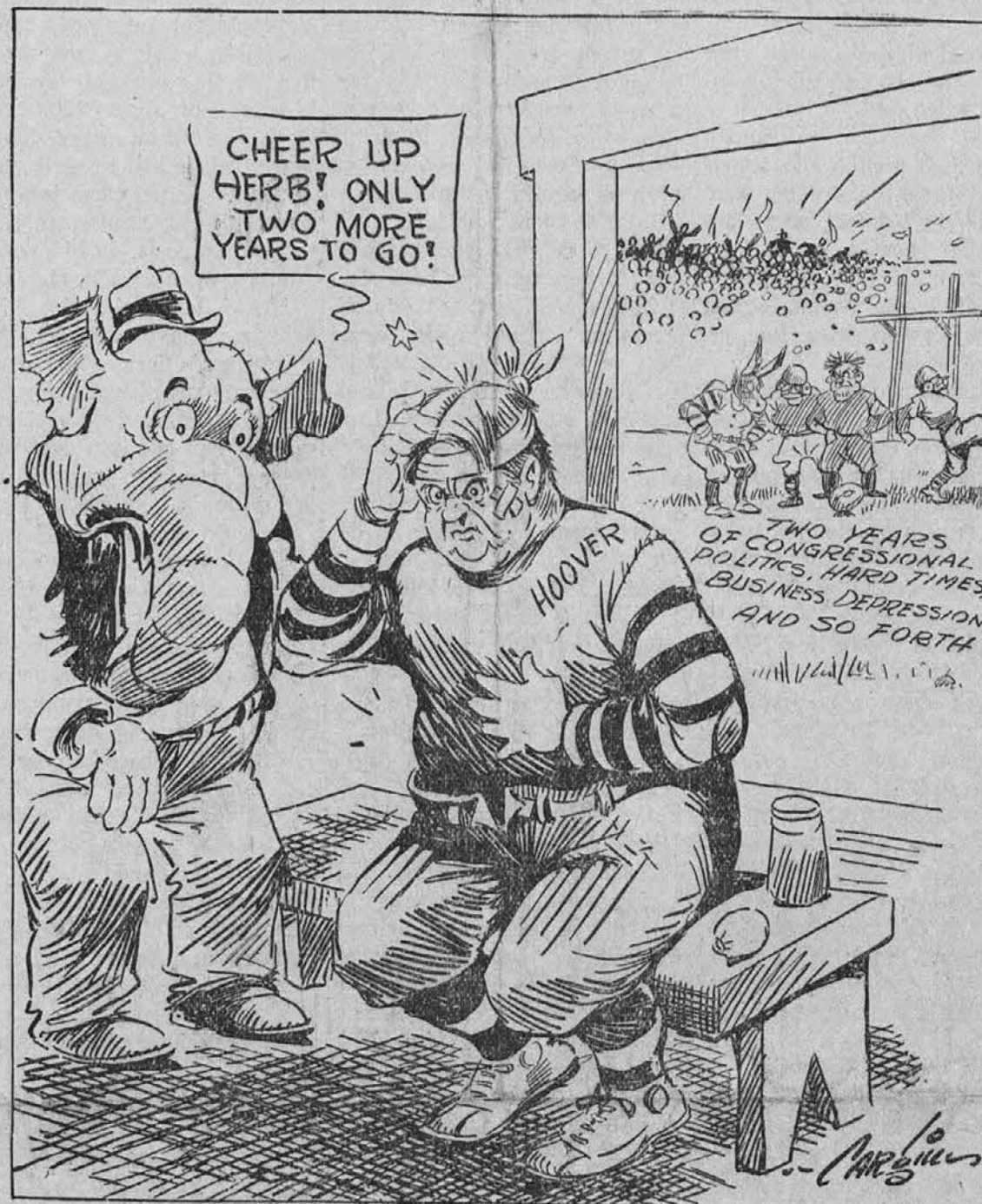
Catherine Magličič

Kot smo že včeraj poročali je umrla Catherine Magličič, hčerka Petra in Katarine Magličič, na domu na 12618 Carrington Ave. Bolehala je pet mesecev. Poleg staršev zapušča še dva brata, Franka in Tomaža. Moglo je zanimivo vedeti, da je ravno to dekle lanskega leta, 26. oktobra, se čudežnim potom rešila smrti, ko je vlak N. Y. C. železnice zadel bus na W. 130. cesti. Miss Magličič se je vozila v avtomobilu takoj za busom, katerega je vlak zadel. Kot že omenjeno se vrši pogreb v petek zjutraj pod vodstvom A. Grdina & Sons. Prizadeti družini naše iskreno sožalje!

50 žrtev

Od Novega leta sem je bilo v Clevelandu ubitih od avtomobilov že 50 oseb.

Tudi Hoover ima "težke čase"

Telovadba slovenske mladine na vrsti v nedeljo v S. N. D.

V nedeljo nastopi Slovenski Orel pri sijajni akademiji v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave. To je vsakoletna prireditve Slovenskega Orla, ki je ena največjih v naselbini. Čisti dobiček prireditve gre za novo cerkev sv. Vida. Vi lahko pomagate dobri stvari, obenem pa se pri tem tudi izvrstno zabavate.

Pomnite, da nastopi v nedeljo nad dvesto mladih telovadcev. Tu boste videli našo slovensko mladino, rojeno v Ameriki, ki bo izvajala krasne vaje tako spretno, precizno in ugajajoče, da boste s strmenjem zrl na oder. Krasni pomembni plesi in slikoviti nastopi v posameznih prizorih bodo še povečali pozornost vašo.

Letošnja prireditev Orla bo že četrta iste vrste. Še vsako leto je narod napolnil dvorano enak prireditvi, in naša mladina, ki se tekom telega leta vežba nemurno v telovadbi in raznih nastopih, pač želi, da ji pridele k njej. Krasni pomembni plesi in slikoviti nastopi v posameznih prizorih bodo še povečali pozornost vašo.

Kot že omenjeno, nastopi nad 200 telovadcev in telovadkinj z vajami na odru. Predstavili bodo javnosti sadove trudapolnega enoletnega dela. In nič bolj ne more potreti mladega srca, kot ko vidi, kako se je trudil mesec za mesecem, skozi leto in leto, in ko mu veselja utripa mladinsko srce, ko se bliža dan javnega nastopa, potem pa vidi slabo udeležbo v dvorani.

Doslej se je naš narod še vedno odzval k taki prireditvi, in iskreno je upati, da bo tudi letos dvorana napolnjena. Saj bodo malčki vam bogato povrnili vav.

šo navzočnost z najboljšo telovadbo in drugo zabavo.

Vstopnice za to sijajno prireditev si lahko preskrbite že vnaprej pri Mrs. Mary Kushlan v S. N. Domu. Cene vstopnicam so nizke, ker se želi, da se udeležijo akademije čimveč občinstva. Vsi sedeži so rezervirani. Pridite da boste videli koliko je napredovala slovenska mladina v enem letu. S prireditvijo boste popolnoma zadovoljni.

Žena, ki ni mogla spoznati lastnega moža

Seattle, Wash., 11. marca. Ko se je Mrs. D. Ringer sinoči vrnila od neke igralne partije, in ko je stopila v svojo spalnico, je v največji svoj strah spoznala, da leži tuj možki v njeni postelji. Vsa divja je bežala na ulico, kjer je poklicala policista. Slednji je tulja na ravno mehko boko zbudil, nakar je slednji takoj pobegnil v drugo sobo. In ko ga je policist hotel aretirati, se je izdal za sodno priznalske, kar je slednja tudi priznala, ko je mož povedal, da si je dal postrčki — brke.

Kako znajo kongresniki v Washingtonu govoriti

Washington, 11. marca. Kongresniki so jako zgovorni ljudje. Uradni zapisnik zadnjega kongresnega zasedanja, ki se je pred tednom zaključilo, izkazuje nič manj kot 40,500,000 besed, katere so spregovorili kongresniki tekom zasedanja. Zapisnik kongresnega zborovanja je veljal \$758,693, ali za \$187,000 več kot v letu prej. Vporabila se je 6,900,000 funtov papirja. Kongresni zapisnik je tako obsežen kot 40 velikih romalov.

Ogenj v Euclidu

Sinoči je začelo goreti v Slov. Društvenem Domu v Euclidu, Ohio. Ogenj je nastal radi preveč zakurjene peči. Požarna bramba je bila takoj na licu mesta, ki je požar pogasila. Nastala škoda znaša od \$150.00 do \$200.00.

Profesorji prerokujejo potrese v Ameriki

Washington, 11. marca. Dr. S. W. Sohon, seismolog Georgetown univerze, je izjavil, da bo tekom letošnjega leta obiskalo več potresov Zedinjene države. Zlasti bodo prizadete države osrednjega zapada.

Kako je stališče med republikanskimi kandidati

Washington, 11. marca. Več senatorjev in kongresmanov je oddalo svoje poskusne glasove glede nominacije kandidatov za predsednika pri republikanski stranki. Tako na primer je glasovalo 101 za Hooverja, 78 za Dwight L. Morrow, 18 za Calvin Coolidge, 3 za Gifford Pinchota.

Prvorojenka

Staršem Joseph in Jennie Logar, 1114 E. 66th St., je prinesla teta štokljva v torek prvega otroka, in sicer hčerko. Iskrene čestitke!

Električna dela

Rojak Frank Tekautz, 6515 Edna Ave., se priporoča rojakom kot dober električar, ki vam električna dela izvrši v popolno zadovoljnost.

Ogenj v gledališču

Kratek električni stik je povzročil ogenj v Ezella gledališču, na Superior Ave. in Addison Rd., ki je povzročil za \$3,000.00 škodo.

Škof Schrembs pozivlja ameriško javnost za večje družabno usmiljenje

Cleveland, Ohio, 11. marca. Škof Joseph Schrembs od clevelandске škofije, je imel znamenit govor včeraj na zaključni seji sestanka katoliških lajkov, ki so se zbrali, da rešujejo problem brezposelnosti in industrijskega položaja. Med drugim je izjavil škof Schrembs sledeče: "Delodajalec, ki se nikakor ne zanima za blagostanje svojih delavcev povzroča večje razširjanje boljševizma, kot vsi občestni govorniki, ki pridigajo: doli z vlado!" Škof je poudarjal v svojem govoru, da bi morali ameriški delodajalci predvsem spremeniti svoje stališče napram ameriškim delavcem. Delodajalci morajo priti do popolnega prepričanja, da niso samo oni ljudje, pač pa da so njih uslužbenci isto toliko vredni kot delodajalci, da mora vsak živeti na dostojen in standard način. "Minuli so časi," je dejal škof, "ko se je navadnega delavca smatralo za metlo v poslovanju naše industrije. Družabna pravičnost povzroča, da so ljudje zadovoljni. Boljševizem pa rodi razredno sovraštvo, in razredno sovraštvo je porojeno v družabni krivici, ko delavec čuti, da se mu godi krivica, pa si trenutno ne more pomagati. Družabna pravičnost povzroča, da so vsak način je potrebno, da kapital, oziroma voditelji industrije, pridejo do zaključka, da delavec ni navadno blago, pač pa človek, ki je vreden sadov svojega dela. Nadalje je škof označil, da "poštena plača" ne pomeni samo zaslužek velik dovolj, da se človek prehrani in obleče, pač pa da tudi lahko živi ugodnosti življenja, počitnice, zabavo, varovalnino, da ima svoj lastni dom, da ima dovolj časa za izobraževanje in da si nekaj prihrani za stara leta. Na vsak način je dolžnost naše družbe, da osiguramo delavce proti boleznim, za starost, za brezposelnost. Doležlej se je glede tega še jako malo poskusilo v Ameriki. Bolezen, brezposelnost, nestalnost in negotovost glede dela so prvi vzroki vznemirjenosti med delavci in med narodom sploh. Vsako podjetje, ki plačuje visoke dividende svojim delničarjem, bi moralo v prvi vrsti študirati položaj med delavci in dognati, ali uslužbenci dobivajo dovolj veliko plačo v primeri z dividendami. In to ni socializem, pač pa stabilizacija družabnega reda, pravičnost napram onim, ki proizvajajo.

Širijo ceste

Mestna zbornica je potom svojega finančnega odseka sklenila razširiti vzhodno 14. ceste od Euclid Ave. do Scovill Ave. Pri tem bo treba nakupiti nekaj zemljišč, in za to je dovolila zbornica \$772,000. Moramo gledati, da ne bo radi nakupa teh zemljišč zopet prišel kdo v ječo.

Zanesljiv papir

Naše rojake opozarjamo na oglas Jacob Boncha, 6105 St. Clair Ave., ki je znan v naselbini kot izvrsten papirar. Te dni nudi izvanredno nizke cene za svoje delo in ga rojakom priporočamo.

"Šaljiva igra"

Gospodinski odsek Slov. društvenega Doma v Euclidu prijažnovo vabi na šaljivo igro in domačo zabavo, ki jo priredi v soboto, 14. marca ob 7:00 uri zvečer. Pridite, bo jako prijetna zabava. * Silen mraz prevladuje v večini evropskih držav.

Nazadnjaški in progresivni republikanci si danes izprašujejo vest

Washington, 11. marca. Danes se je zbralo v tem mestu 162 voditeljev progresivnega ali naprednega gibanja v Zedinjenih državah. Med njimi so republikanci kot demokrati. Skoro gotovo je, da bo to gibanje prineslo ameriškega narodu novo politično stranko. Zborovanje se je pričelo danes in bo trajalo dva dni. V konservativnih republikanskih vrstah je zavladalo veliko gorenje, ker se je precej republikanskih senatorjev in kongresmanov udeležilo zborovanja. Med konservativnimi in naprednimi republikanci je nastal globok prepad radi raznih javnih vprašanj. Vodja nazadnjaških republikanskih senatorjev, eden največjih prijateljev predsednika Hooverja, je postavil zaprednemu elementu republikanske stranke 14 vprašanj, kaj misli napredni element storiti glede gotovih javnih vprašanj. To je senator Watson iz Indiane, ki je vprašal napredni element sledeča vprašanja: 1. Ali naj se 18. amendment prekliče? 2. Ako ne, ali naj tedaj zvezna vlada prevzame enforsiranje 18. amendmenta in prevzame odgovornost v posameznih državah. 3. Ali naj Amerika prizna rusko vlado? 4. Ali naj vlada prevzame lastništvo in vodstvo železnice? 5. Ali naj vlada prevzame vodstvo električnih podjetij v Ameriki? 6. Ali naj se naredi dostavek k ameriški ustavi, ki daje kongresu pravico, da ovrže določbe in razsodbe najvišje sodišče? 7. Ali naj se ustava tako spremeni, da zgubi predsednik pravico vetiranja? 8. Ali naj se zniža colnina na poljedelske pridelke? 9. Ali naj se odpravi komisija za preiskavo farmerskega položaja? 10. Ali naj vlada prenča dajati posojila farmerjem? 11. Ali naj vlada daje podporo brezposelnim? 12. Ali naj ublažimo naše naselniške postave? 13. Ali naj ustavimo import petroleja iz drugih dežel? 14. Ali naj nastavimo visoko colnino na importirani petrolej?

Tudi demokrati se pripravljajo za volitve

Washington, 11. marca. Več vodilnih demokratskih politikov je izjavilo te dni svoje mnenje glede predsedniških kandidatov demokratske stranke v prihodnjem letu. In sicer je glasovalo 59 demokratov za Franklin Roosevelta, 37 za gubernerja Ritchieja, 27 za Owen D. Young, 21 za James Reed, 18 za Alfred Smith in 8 za senatorja Jos. Robinson.

Tako se gospodari

Mestna republikanska uprava je pravkar sklenila z The Cleveland Electric Illuminating Co. kupčijo, pri kateri bo mesto precej prizadeto. Mesto Cleveland kot kompanija proizvajajo elektriko. Mestna elektrarna je namreč prevzela od električne družbe 510 metrov in za to je mesto prepustilo kompaniji 510 odjemalcev. To sicer ne bi bila slaba kupčija, toda metri, ki jih je kompanija dala mestu vporabijo povprečno 966 kilovat ur elektrike na mesec, mestni odjemalci pa, ki jih je dobila kompanija, jih je dobila 1,285 kilovatnih ur. Seveda zgubi pri tem mesto precej denarja. Tako se po republikansko gospodari v Clevelandu.

Najmočnejšo armado na svetu ima Francija

Berlin, 11. marca. Najmočnejšo armado na svetu poseduje danes francoska republika, je izjavil nemški zunanji minister Groener. Dočim je Nemčija razorožena, se Francija niti razoroževati ni pričela. Francija ima danes samo eno leto vojaške službe za svoje mlade može, dočim je leta 1912 vojaška služba trajala dve leti. Danes šteje Francija 640,000 mož pod orožjem. Toda 230,000 mož francoske armade mora služiti preko predpisane časa, dočim služi pri armadi poleg tega 30,000 civilistov, ki skrbijo za pisarniška dela. Poleg tega se pa mladina že v ranih letih trenira za vojaški nastop.

Stroški naraščajo

Če bo šlo tako naprej s stroški pri gradnji mestnega stadiona, bodo morali davkoplačevalci Clevelanda še globoko poseči v žep. Je to vedno tako: najprvo prinese mestna vlada volivcem "proračun," koliko bo to ali ono veljalo, in ko volivci enkrat svoto odobrijo, tedaj si pa vedno zmislijo, to ali ono je še potrebno. Sedaj hočejo \$15,000, da se najame izredne delavce, da bo delo ob času gotovo, in sedaj hočejo še \$13,000, da se bolj "utrdi" sedeže.

